

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de M. Andrei Șaguna
 APARE SAPTAMANAL

Gratuit
 Internatul de fete al Asociației pentru
 literatura română și cultura poporului român
 Sibiu
 Strada Șaguna 8

Abonamentul:
 Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni
 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. —
 Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe
 se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu,
 strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se
 refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiilor
 un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică
 de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiile
 se adresează **Administrației** ziarului Telegraful
 Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Bugetul Bisericii ortodoxe

Gazetele ne aduc iarăși vești cari trebuie să îngrijoreze pe conducătorii Bisericii și pe slujitorii ei. Ministerul Finanțelor a cerut tuturor ministerelor o comprimare de 10%, a bugetului, față de cel din 1934/35. Bugetele departamentelor cu această reducere sunt întocmite și urmează să fie trecute în curând întâi prin comisia bugetară și apoi prin C. meră. Cum se va fi întocmit bugetul Cultelor, care ne interesează mai de aproape, dela cari capitole s'au făcut reduceri, aceasta este o taină pentru publicul mare. Am cerut relații personale dela unii parlamentari asupra celor ce se scriu în gazete și mi s'a comunicat, că nimic precis nu pot să aflu dela Ministerul Cultelor, deoarece se lucră cu ușile zăvorite și nu transpiră nimic din ceea ce se pregătește, ceea ce nu e semn bun.

Se spune, că anul acesta se va separa bugetul Cultelor de al Instrucțiunii. Până acum dl ministru Dr. C. Angelescu a apărut cu darzenie bugetul departamentului său, admitând numai o reducere mai mică de 10%, la un buget de 10 ori mai mare ca al Cultelor. Nefăcându-se la bugetul Instrucțiunii reducerile cerute, ne este teamă, ca nu cumva să cadă iarăși preoțimea noastră jertfa măsurilor excepționale de a suporta din nou o sarcină prin amputarea salariului ei, care numai cu 1 Decembrie 1934, prin bunăvoința dlui ministru Al. Lapedatu a primit, în urma stăruințelor I. P. S. Sale Mitropolitului nostru Nicolae, o reparație justă prin ștergerea celor două curbe speciale.

Preoțimea așteaptă cu îngrijorare ziua de mâne, ca în fiecare an în preajma alcătuirii bugetului, ca să vadă prin tratamentul ce i se aplică, cum este apreciată misiunea ei în mijlocul poporului nostru.

Din cele publicate în gazete cu privire la declarațiile dlui ministru Al. Lapedatu făcute delegației Asociației clerului ortodox rezultă, că preoțimei noastre i se pregătește o nouă lovitură prin aplicarea unei curbe speciale, adică de a se scade din actualul salariu — așa de redus prin celelalte curbe, — o cotă corăspunzătoare cu venitul sesiunii parohiale și al veniturilor stolare (ale epitrafilului) pe baza declarațiilor ce s'au trimis de curând ministerului Cultelor. Aceasta înseamnă o **curbă specială aplicată numai preoțimei** de care sunt scutiți toți ceilalți funcționari publici.

Că această știre trebuie să aibă un temei este o indicație comunicarea ce a făcut-o în ședința camerei dela 14 Martie a. c. dl deputat G. Nazarie către dl ministru al Cultelor, arătând, că preoțimea ortodoxă română este foarte îngrijorată că se încearcă pe cale bugetară să se aplice asupra salariului preoțesc noi curbe

de sacrificiu, în timp ce celorlalți funcționari de stat li s'au dat asigurări, că nu se vor face scăderi de salarii în noul buget». După ce arată, că partidul național-liberal a dat asigurări că va apăra drepturile la existență ale preoțimei continuă: «Preoțimea socotește, că nu este drept, ca din jumătatea de salariu pe care o primește dela stat, să fie scăzute veniturile epitrafilului. Îngrijorarea preoțimei ortodoxe este deci destul de întemeiată, mai ales că în ultimul timp predă gratuit învățământul religios în clasele primare și pe deasupra nu trebuie uitat, că toți preoții ortodocși sunt familisti.

«Preoțimea ar fi tratată vitreg de acelaș stat, care nu retrage veniturile personale nici unui funcționar public (advocat de stat, medic, profesor etc.), care pe lângă salariu beneficiază de veniturile muncii sale.

Roagă pe dl ministru să răspundă, dacă este adevărat că se intenționează asemenea măsuri». (Universul din 17 Martie a. c.).

După ce dl ministru va răspunde, vom ști ce surpriză neplăcută se pregătește pe seama preoțimei noastre. Să nu vie însă prea târziu acest răspuns, când nu se mai poate face nimic pentru repararea nedreptății ce i se pregătește.¹ Aplicarea acestei măsuri nedrepte vine, spre surprinderea noastră chiar dela dl ministru Lapedatu, care prin ștergerea celor două curbe speciale și alte îmbunătățiri a făcut un început de reparație a multelor nedreptăți ce s'au aplicat de la război încoace față de Biserica noastră ortodoxă.

Aplicarea acestei reduceri la salariile de mizerie de astăzi ale preoțimei noastre, ca echivalent al veniturilor din parohie constituie o dublă nedreptate, și este egală cu o nouă secularizare. Întâi pentru că orice reducere de salariu nu se poate face pe cale bugetară, decât numai prin lege. Și al doilea, trebuie să se țină seamă, că la statorirea salariilor preoțești s'au avut în vedere aceste venituri fluctuante și nesigure și de aceea s'au stabilit salarii așa de mici, ca ale celor mai de jos slujbași ai statului. Salariile preoțești sunt abia jumătate decât cele ale funcționarilor de stat cu studii similare. Că folosința sesiunii parohiale nu constituie un venit aparte, ci face parte integrantă din leafă rezultă și din faptul, că în lege este o dispoziție, că unde nu este sesiune parohială preotul va primi un spor de 25%, asupra salariului. Așa că în urma calculării dela început a acestor venituri la statorirea salariilor, preoții primesc azi numai o jumătate dintr'un salariu corespunzător misiunii și pre-

¹ Știrea se confirmă, deoarece dl ministru Lapedatu a declarat în ședința din 21 Martie a. c. a Sf. Sinod, că în noul buget se vor scade din salariile preoților veniturile din parohie. (N. R.)

gătirii lor. Cu privire la acest lucru Asociația clerului ortodox publică următoarele:

«Spre a se vedea cât de modeste sunt salariile preoțești în comparație cu salariile altor funcționari de stat, — cum ar fi de ex. cele ale corpului didactic, care sunt și acestea destul de reduse — dăm următoarea tabelă, după bugetul pe 1934—35:

I. La sate:

Un preot cu 8 clase de seminar, fără gradații bruto 1860 lei.

Un învățător definitiv, cu 6—7 clase de școală normală fără gradații bruto 2600 lei.

Un preot cu seminar, cu 4 gradații bruto 2170 lei.

Un învățător grad. 1 cu 4 gradații bruto 6250 lei.

Un preot licențiat fără gradații bruto 2580 lei.

Un preot licențiat cu 4 gradații bruto 4240 lei.

Un agent sanitar de control bruto 4550 lei.

Un medic de plasă bruto 7500 lei.

II. In București:

Un preot cu seminar, fără gradații, bruto 2330 lei.

Un învățător cu seminar, fără gradații, bruto 4450 lei.

Un preot cu seminar, cu 4 gradații, bruto 3260 lei.

Un învățător gradul I cu 4 gradații, bruto 8000 lei.

Un preot licențiat fără gradații, bruto 3460 lei.

Un profesor definitiv fără gradații, bruto 6650 lei.

Un preot licențiat cu 4 gradații, bruto 5480 lei.

Un profesor definitiv cu 4 gradații, bruto 12.350 lei.

Din comparația acestor cifre se vede foarte bine că salariile preoțești au fost fixate la un tip ce reprezintă cam jumătate din retribuția cuvenită clerului după titlul său de studii.

Din aceasta se deduce ușor că așa zisul venit dela epitrafil și folosința pământului nu este decât un complimentar la arătatele salarii scăzute. Atunci cum vine dl ministru Lapedatu ca să socotească venituri în plus, ceea ce deja a fost avut în vedere când s'au fixat clerului niște salarii așa de scăzute, și să le mai reducă din nou până la desființare?

Măsura dlui ministru este de fapt o confiscare de salariu și o tăgăduire a dreptului clerului de a fi retribuit de stat. Este aceasta în interesul țării, când se simte atâta nevoie de misionarismul integral al preoțimei în mijlocul poporului, mai ales astăzi când atâtea curente protivnice sapă la temelie statului?».

Pentru preoții din Ardeal se face o și mai mare nedreptate, deoarece acești preoți nu primesc salariu integral, ca preoții din vechiul regat, fiind ei luați în stat cu «congrua» moștenită dela statul ungar, adică cu o leafă, din cari s'au detras venitele stolare declarate cu ocazia votării legii

congruei din 1898. Ce e drept, aceste venituri declarate în aur nu sunt prea mari, dar sunt preoți, cărora li se reține din salariul actual aproape suma maximă de congruă, cum e cazul preotului din Sibiu, căruia i se reține astăzi anual 1594 lei. Dacă se vor reține din salariu și venitele declarate acum, în urma legii inventarierii averilor bisericesti, atunci preoțimea din Ardeal va suferi o îndoită reținere. Această reducere ar agrava și mai mult mizeria în care se sbate o parte din preoțimea de ani de zile.

Dar se pune întrebarea: oare numai preoții au pe lângă salariu, — foarte redus ce-i drept, — și alte venituri? Nu sunt și alte categorii de salariați ai statului, cari să aibă și alte venituri pe lângă salariu? Logic ar fi ca, prin analogie, să se aplice această măsură — deși foarte nedreaptă — și față de aceștia. Așa d. p. ar trebui să se scadă din salariul medicilor de spitale, rurali și cei dela universitate, venitele ce le incasează dela clientela, apoi din salariile avocaților Statului, ale profesorilor de drept dela Universitate onorariul proceselor purtate de ei. La notarii comunali se scad venitele ce le au?

Dar sunt și alte categorii de slujbași ai statului, cari în urma slujbei ce ocupă, au pe lângă salariu și alte venituri, destul de considerabile, cari uneori întrec suma sa arului. Credeți că s'a gândit cineva să scadă aceste venituri din salariu, deși prin analogie aceasta ar fi just. Se vor scădea oare din leafă onorariile destul de mari ce le primesc profesorii din diferite comisiuni de bacalaureat, de capacitate, ori taxele de examene ce le primesc profesorii dela universitate, cari toate sunt venituri în plus? Dar jetoanele directorilor și paradržectorilor și inspectorilor de prin ministere și de pe la casele autonome, cari incasează sume mari pentru că iau parte în diferite comisiuni din acelaș minister în timpul oarelor de serviciu, s'a gândit cineva vre-odată să le scadă din leafă? Să încerce vre-un ministru să viată cu o astfel de lege, că s'ar face o adevărată revoluție prin ministere.

Tot numai biata preoțime trebuie să supoarte cu resignare orice nedreptate ce i se face.

Dar nu este legală această măsură ce se pregătește, deoarece aceasta se face pe baza datelor adunate până la 30 Ianuar a. c. la ministerul Cultelor în baza Legii pentru inventarierea averii și veniturilor bisericesti. Pe baza acestor date în vederea unei noi salarizări a clerului tuturor cultelor, chestiunea va trebui studiată în ansamblul ei de o comisiune a ministerului, în care vor trebui să ia parte și reprezentanții bisericii. Vor trebui revidate cu toată conștiințiozitatea și severitatea declarațiunile intrate, iar unele verificate chiar la fața locului și numai după ce se vor fi făcut toate acestea, se va putea purcede prin lege la statorirea salariilor, conform situației faptice după un calcul mediu pe

5 ani și ținându-se seamă și de cva-
lificațiunea și de misiunea preoților.

Așa cum se încearcă acuma, ca,
pur și simplu să se rețină din salariu
venitele declarate fără ca acestea să fi
fost studiate și verificate, este o mare
greșală. Și aceasta se face numai
pentru că trebuie să se facă economii,
când acestea se pot face mult mai
ușor dela alte capitole bugetare, fără
să se facă nedreptate unei categorii
întregi de slujbași.

Nici nu ne vine să credem, că
chiar dl ministru Al. Lapedatu, care
a început cu repararea nedreptăților
față de preoțime prin ștergerea celor
două curbe speciale, să vină abia
după câteva luni să-i facă această
nedreptate, luându-i cu o mână ce i-a
dat cu cealaltă. S'ar putea să se facă
o nouă nedreptate față de preoțime,
chiar acuma când criza e tot mai
acută, când viața se scumpește zi de
zi, iară «veniturile», de care se face
atâta pomenire, și cari sunt nesigure
și oscilează dela o zi la alta, scad
simțitor în urma împușinării venitu-
rilor țărânilor și a lipsei creditului ei pe
urma conversiunii, și în urma propa-
gandei «domnilor» și «politicianilor»
de a nu mai da preotului cele ce i
se cuvin, pe motiv, că are leafă dela
stat? Se face mare caz de veniturile
sesiunilor din parohie, de câte ori
vine vorba de plata lefurilor, deși
acestea sunt uneori așa de mici în-
cât abia trec ceva peste suma impo-
zitelor, pe cari fiscalul le încasează fără
considerare la venitul real al lor.

Cum se potrivește această mă-
sură a dlui ministru Lapedatu cu de-
clarăția făcută în ședința din 24 Iunie
1934 a Senatului? Dsa, după ce a
arătat programul ce se va pune în
aplicare pentru sprijinirea doleanțelor
preoțime, a declarat: «Cum vedeți
un început serios, cutez a zice
foarte serios, de restaurare a bise-
ricilor noastre naționale și a celor-
lalte culte istorice în drepturile lor și
de reparare a greșelilor și nedreptă-
ților ce li s'au făcut în trecut. Iar
aceasta în o vreme de mare penurie
a tezaurului Statului și de mari difi-
cultăți bugetare. Căci guvernul s'a
socotit obligat să dea aceste reparații,
obligat moralmente pentru situația și
rolul important, pe care bisericile și
cultele îl îndeplinesc în viața Statu-
lui și obligat politiceste pentru angaja-
mentele ce și le-a luat la timpul său
de a aduce îndreptare vexațiunilor și
nedreptăților ce s'au făcut acestor bi-
serici și culte».

Frumoase cuvinte, cari am dori
să nu rămână numai vorbe, ci să se
treacă la fapte!

Măsura proiectată față de preo-
țime e vorba să se aplice și *cântăre-
șilor* din vechiul regat, cărora ar urma
să li se scadă din salariu venitele din
parohie. Anul trecut au fost scoși din
buget 2500 de cântăreți, cari în 1
Octombrie urmau să fie repuși în
buget, ca acum să li se ciopârțască
din nou leafa, deși cântăreții sub ra-
portul salarizării au o situație din cele
mai precare. Promisiunea făcută anul
trecut de dl ministru Lapedatu, cum
cetim în gazete, nu s'a realizat.

În legătură cu situația cântăre-
șilor, ar fi vremea să li se acorde și
celor din Ardeal, cum de altfel s'a
promis, un salariu cât de modest, 200
—300 Lei lunar, ca să nu fie așa
mare deosebire în diferitele provincii
ale țării. Și în caz că nu s'ar putea,
din cauza greutăților financiare, să se
dea leafă la toți cântăreții, ar fi de dorit
să se acorde salariu măcar celor cu di-
plomă de cântăreți în regulă. Numă-
rul acestora în Ardeal nu trece mult
peste 100, așa că anual ar trebui o
sumă de circa 400,000 Lei, care ușor
s'ar putea găsi.

Și în caz că nici acestora nu s'ar
putea sări în ajutor, cel puțin celor

din *Săcuime* ar trebui cu un ceas mai
de vreme să li se acorde un ajutor
modest, căci altcum sunt expuși preo-
ții să nu mai poată face servicii di-
vine în parohiile din Săcuime, din
lipsă de cântăreți, deoarece nu se gă-
sesc cântăreți localnici, căci în multe
sate și-au pierdut limba, iară cei din
alte părți, nu se duc acolo, deoarece
fiind venitele stolare de tot neînsem-
nate, nu le este asigurată existența.

În general problema *bisericii din
Săcuime* e o problemă de stat, a cărei
fericită soluționare invoalvă în sine
prestigiul și caracterul de permanență
a stăpânirii noastre românești. Pre-
zența vie și activă a Bisericii orto-
doxe naționale e menită să inaugureze
o viață națională solidă și
demnă. Pentru a-și putea împlini
misiunea, biserica trebuie să aibă
sprijinul efectiv al Statului, pen-
tru reromânizarea credincioșilor per-
duți și pentru oprirea procesului de
desnaționalizare, ce durere, se conti-
nuă și sub stăpânirea românească.
Statul trebuie să găsească mijloacele
materiale pentru a veni în ajutorul
elementului românesc din Săcuime.
Până acuma s'a neglijat problema bi-
sericească, prin ceace elementul ro-
mânesc a fost lăsat să tânjească sub
raport bisericesc și național.

Statul trebuie să înființeze pa-
rohii noi, să acorde sesiuni paro-
hiale, cantonale și bisericești, să acorde
ajutoare pentru zidiri de biserici și
case parohiale, iară preoților și cân-
tăreților să li se acorde un spor de
leafă pentru misiunea grea ce au de
îndeplinit în acest ținut. Asemenea ar
fi de dorit ca și preoților din Munții
Apuseni, unde nu sunt sesiuni paro-
hiale aproape de loc și unde sărăcia
e mai mare ca în altă parte a țării,
să se acorde un spor de salariu.

În legătură cu această nouă ne-
dreptate, trebuie să repetăm din nou
unele revendicări juste ale Bisericii no-
astre, cu tot începutul de reparare ale
unor nedreptăți din partea dlui mini-
stru Al. Lapedatu. Aceste revendicări
au fost prezentate în memorii din
partea Consiliului Central bisericesc,
ale Consiliilor eparhiale, ale Asocia-
ției Clerului, forurilor în drept, deoa-
rece și astăzi, Biserica ort. cu toate
îmbunătățirile făcute, primește în pro-
porția sufletelor mai puțin decât ce-
lelalte culte.

Dacă este vorba de economii
bugetare ar trebui să se înceapă cu
celelalte culte. Așa s'ar putea reduce
din numărul prea mare de *canonici*
greco și romano-catolici, care au
câte 6—8—10 la fiecare eparhie, pe
când la ortodocși nu sunt, cu excep-
ția mitropoliilor București și Sibiu,
decât câte trei la fiecare eparhie.

În Octombrie anul trecut epar-
hia greco-catolică din Baia-mare a mai
primit încă 3 canonici pe lângă cei
3 de mai înainte. La acest capitol
s'ar putea face economii considerabile.

Să se reducă numărul *protopopilor*
greco-catolici cari sunt în număr de
75, pe când Biserica ortodoxă are
numai 145, deci cu mult prea puțini
în raport cu greco-catolicii.

Și în ce privește *preoții*, Biserica
ortodoxă are prea puțini în raport cu
numărul sufletelor și în raport cu ce-
lelalte culte. Așa, pe când la orto-
docși vine un preot la 1800 suflete,
la sașii luterani vine unul la 900 su-
flete, la greco-catolici unul la 880 su-
flete, la reformații unguri unul la 750
suflete și la unitarii unguri unul la
abia 630 suflete. Și la capitolul pro-
topopilor și preoților s'ar putea face
reduceri cari ar aduce mari economii.

Gradațiile preoților să se achite
la timp, căci acestea fac parte inte-
grantă din salariu și nu formează un
spor incidental. Drepturile materiale
ale preoților au fost călcate prin sus-
pendarea plății la timp a gradațiilor.

Tot asemenea să se achite gra-
dațiile consilierilor eparhiali după toți
anii serviți la biserică și stat, cum a
fost până în 1932 și *aceste gradații să
se treacă în state nominal*, iară nu în
sumă globală.

Ajutoarele de familie după copii să
se achite dela prima a lunii ce ur-
mează dela data înștiințării nașterii
copilului, iar nu numai cu începutul
anului bugetar viitor, cum se face
acum.

Să se achite *salariile restante* pe
anul 1932 în bani, iar nu în bonuri.

Să se înmulțească numărul per-
sonalului dela centrele eparhiale, să
se reînființeze posturile de *misionari*
și revizori eparhiali, atât de indispen-
sabile astăzi în biserică, când atâtea
curenți subversive sapă la dărâmarea
unității sufletești a neamului. Să se
înființeze posturi de *inspectori ai învă-
țământului religios* în școlile secundare
și primare, când acest învățământ se
face de preoțime gratuit.

În parohiile mai mari, unde sunt
un număr mare de elevi în școlile
primare cu 8—20 de învățători să se
înființeze posturi bugetate de *cateheți*
d. e. în Brașov, Sibiu, Sebeș, Răși-
nari, Cluj etc. căci preoții locali nu
sunt în stare să predea cum se cu-
vine învățământul religios.

La *Academiile teologice ortodoxe*
este absolut nevoie să se bugeteze
câte un post de duhovnic și secretar,
fără de cari nu poate funcționa nor-
mal o școală unde se cresc preoții.
La *Academiile teologice greco-catolice*
statul plătește câte un post de spiri-
tual și secretar, aceasta însă o refuză
Academiile teologice ortodoxe.

Aceiași categorie de slujbași să
aibă la toate cultele același salariu.

Să se avanseze în grad și salariu
toți funcționarii dela Centrele epar-
hiale ortodoxe cum au fost avansați
în 1929, la Mitropolia din Blaj.

Să se bugeteze salariul preoțesc
pentru toate parohiile vacante, spre
a putea întregi în cursul anului, iară
până la întregire să se plătească din
suma bugetată celor ce suplinesc va-
canțele o sumă corespunzătoare.

Să se înscrie în buget sporul de
1/10 la retribuțiunile preoților din Ar-
deal, care să se verse la fondul de
pensii eparhiale.

Să se ia în buget o sumă pen-
tru ajutorarea preoteselor văduve din
Ardeal, cari au astăzi pensii cari
variază între 166 și 1200 Lei lunar.

Să se ia în buget salariile per-
sonalului dela Mănăstirile și schitu-
rile din Ardeal. Să se urce rația de
hrană a călugărilor, care să le asi-
gure un trai mai omenesc.

Pentru revendicarea acestora și
altor juste doleanțe ale Bisericii no-
astre și în special pentru înlăturarea
reducerii salariilor și eventual pentru
reînființarea curbelor speciale, ar tre-
bui făcute toate eforturile, ca pe căile
legale, cu ajutorul chiriarhilor, a par-
lamentarilor, a Asociațiilor clerului,
să se dobândească dreptate pe seama
Bisericii noastre. Sf. Sinod, care s'a
întrunit zilele acestea, încă se va
ocupa de soarta Bisericii și a sluji-
torilor ei. Și întrucât forurile cu că-
dere nu vor avea înțelegerea cuve-
nită, să se meargă până la M. Sa
Regele Carol II, cerându-i ajutorul,
ca să nu se mai facă o nedreptate.
La caz de nevoie să se țină un con-
gres extraordinar al preoțimii, care
să-și spună răspicat durerea și dole-
anțele și să arate țării întregi cât de
mașter este tratată.

Am multă încredere și nădejde
în simțul de dreptate al dlui ministru
Al. Lapedatu, al primului ministru G.
Tătărescu și al celorlalți factori. C.
Tătărescu a dat al celorlalți factori, ei
apreciază cum se cuvine rolul Bise-
ricii noastre și al slujitorilor ei «care
în tot trecutul nostru s'a confundat
cu viața însăși a Statului român» —
cum a spus dl Lapedatu — ca să nu

admită această nedreptate clerului,
aruncându-l în și mai cumplită mi-
zerie ca până acuma.

În curând bugetul cultelor va
trece prin comisia bugetară, unde Bi-
serica va trebui să-și aibă oameni cu
greutate cari să apere interesele Bi-
sericeii și ale preoțime. Acelaș lucru
va trebui făcut și în Cameră.

Nu ne îndoim, că întrucât se vor
face *la timp* și cu toată hotărârea dem-
mersurile necesare din partea tuturor
factorilor cu răspundere și greutate
ai Bisericii, se vor lua în conside-
rare doleanțele ei.

Sibiu, 18 Martie 1935.

Pr. V. NISTOR

Nr. 2939—1935

Notificare oficială

Onor. oficii parohiale sunt ru-
gate ca în adresele lor prin cari
comandă luminări de ceară dela
fabrica noastră de luminări, să pre-
cizeze cantitatea și Nr. de fabricație
al luminărilor, precum și modul de
expediere (cu ramburs sau contra
cost).

Se atrage atențiunea, că dacă
la comandă nu se cere expedierea
luminărilor cu ramburs, luminările
comandate nu se pot expedia îna-
inte de primirea prețului luminărilor.

Consiliul arhiepiscopesc

Sfântul Sinod a luat în des-
batere problema salarizării clerului
în noul buget. În ședința din 21 c.
dl ministru Al. Lapedatu a făcut în
fața Sfântului Sinod o expunere a
normelor după care se va face sa-
larizarea clerului în bugetul viitor.
Ele sunt acelea pe cari le anali-
zează și le arată ca profund dău-
nătoare, părintele consilier V. Nistor
în primul articol al foii noastre. Sf.
Sinod, nemulțumit cu situația ce se
crează clerului în noul buget, a
delegat pe II. PP. SS. LL. Mitro-
poliții Moldovei, Ardealului și Ba-
sarabiei să intervină energic la dl
prim-ministru G. Tătărescu. Să spe-
răm că intervenția înalților ierarhi
va fi onorată cu un răspuns favo-
rabil din partea dlui prim-ministru.
Pe ziua de 22 c. *Asociația clerului* s'a
întrunit într'un congres extraordi-
nar ca să protesteze împotriva noiei
umiliri ce i se aduce preoțimii. Con-
gresul a ales o delegație de preoți,
care a fost primită în aceeași zi în
audiență de M. Sa Regele.

Nr. 223—1935.

Comunicare

Se aduce la cunoștință că vād. după
Pr. Dumitru Câmpeanu din Sibiu, decedat
la 5 Ianuarie 1935, în baza §-ului 5 din
regulamentul fondului de ajutoare preo-
țesc a primit dela Cassa Arhidiecezană
din Sibiu, în numerar, fără nici o reținere,
ajutorul preoțesc de Lei 30.000.

Sibiu, din ședința secției economice
a Consiliului arhiepiscopesc dela 16 Fe-
bruarie 1935.

Consiliul arhiepiscopesc

Cursurile celei dintâi *școale țără-
nești* superioare în Sibiu s'au inaugurat în
ziua de Joi, 21 Martie 1935, în sala de
gimnastică a liceului „Gh. Lazăr”. S'a ți-
nut, în această zi, în prezența tinerilor țără-
rani, veniți la cursuri, și a unui numeros
public sibian, o frumoasă șezătoare cultu-
rală cu instructive expuneri și cu un bo-
gat program de producțiuni, coruri, teatru
și recitări executate cu răvnă și pricepere
de elevule școlii primare Regina Maria.
Cursurile, la care au venit țărani din ju-
dețul Sibiului și chiar din Vâlcea, sânt or-
ganizate, cu ajutorul intelectualilor locali,
din partea despărțământului sibian al „Aso-
ciațiunii” culturale. Timp de trei săptămâni
se vor împărtași țărănilor cunștințe, mai
ales practice, din sfera lor de activitate la
sat. Întreținerea ascultătorilor la aceste
cursuri este absolut gratuită, mulțumită
bunăvoinței și sprijinului acordat de auto-
ritățile noastre civile, militare și bisericești.

Probleme, fapte, comentarii

Religia în spitale. — De zece ani de zile, de când am introdus Dumineca Bolnavilor în a doua Duminecă din Păresimi, am cules o mulțime de experiențe variate, care merită fixate și examinate.

Mai întâi constatăm că însuși corpul medical de azi s'a convins că vindecarea boalelor trupesti nu constă numai din operație, pansamente, leacuri și regim alimentar corăspunzător. Bolnavul se vindecă mai ușor și mai sigur, când are liniște și tărie sufletească. Starea sufletească are mare influență asupra trupului.

Dar liniștea și tăria sufletească nu le poate da bolnavului știința medicală, ci religia. Rugăciunea întărește sufletul, aduce pace și liniștire și creează condițiuni favorabile însănătoșirii. Un medic cuminte va zice bolnavului: Eu te operez, Dumnezeu te vindecă!

Medicul și preotul sunt chemați să se ajute reciproc la vindecarea bolnavilor. Capelele din spitale nu sunt anexe de lux, ci necesare ca și salele de operațiuni și farmacia.

Confesorii de spitale mărturisesc că slujbele religioase au un balsam sufletesc, de care lumea sănătoasă nu-și poate da seamă. Slujbele religioase sunt urmărite de pacienți și sunt cerute cu o însetare nepotolită. Inchinătorii din spitale se simțesc înfrunși prin suferințele, cari îi apropie unul de altul, chiar chiar când nu sunt de aceeași credință.

Slujbele din spitale le ascultă cu plăcere și aceia cari n'au fost credincioși, cari nu s'au rugat lui Dumnezeu, n'au căutat biserica și n'au cunoscut mângăierile credinței.

Predicile, rostite pacienților din spitale, se deosebesc de alte predici. Ascultătorii nu se împărășie, când confesorul a terminat slujba și predica. Ascultătorii rămân împreună, își spun impresiile, discută ideile predicatorului, meditează asupra Evangheliei. Și mulți ies din spitale vindecați trupesti și renăscuți.

Sunt necesare capelele în toate spitalele care să stea tot timpul deschise, la îndemâna celorce pot umbla. Și bibliotecii cu scrierile religioase pe seama pacienților. Și confesori permanenți la spitale, care să se apropie de patul bolnavilor, să examineze pe fiecare și starea în care se găsește grădina lui sufletească.

Confesoriul în spitale e necesar și pentru personalul medical și pentru îngrijitorii de bolnavi. Sacrificiile, pe care

au să le aducă pe seama bolnavilor, nu le pot face aceia cari nu cred în Dumnezeu. Iar celce nu crede în Dumnezeu n'are iubire nici față de aproapele.

Biserica are slujbe pentru bolnavi. Desigur și pentru vindecarea boalelor trupesti. Dar mai ales pentru vindecarea păcatelor. Pentru că păcatele au urmări și asupra trupului. Rugăciunea e o medicină sufletească, dar indirect și o medicină trupestă. Trupul este muritor, dar rugăciunea și sfintele taine aduc harul mângăierii și întărește sufletul în fața tuturor crizelor.

E timpul suprem ca să se organizeze în mod sistematic confesoriul în spitale, cu capele, biblioteci și cu surori de caritate, crescute în spirit creștin ortodox.

Robia babilonică a clerului unit. — Puținul drept ce-i mai rămăsese clerului unit la alegerea mitropolitului dela Blaj e pe cale să fie restrâns și mai mult de câtră pofta de dominație nelimitată a scaunului papal. Rămâne să vedem dacă va ști acest cler să-și aperse cu curaj puținul drept ce i-a mai rămas. Ca să se întărească în lupta sa, ar trebui să-și reamintească de drepturile largi ce le avea clerul unit într'un trecut în care poftele papale întâlneau rezistență dâră și bărbătească din partea lui.

Dăm câteva citate dintr'o scrisoare a lui Alexandru Novac, secretarul episcopului Inocențiu Micu, adresată din Roma unui protopop unit, din prilejul presiunilor ce le făcea scaunul papal asupra clerului unit pentru a alege un alt episcop și a părăsi pe Inocențiu Micu. Scrisoarea e datată din 25 August 1747 [vezi colecția Rosenfeld 35 din Muzeul Brukenthal].

Episcopul Inocențiu Micu suspendase pe Petru Aron din demnitatea de vicar episcopesc și-l excomunicase. Papa umbla cu gândul să înlăture pe Inocențiu Micu dela episcopat și să numească pe Petru Aron vicar apostolic pentru conducerea bisericii unite. Alexandru Novac scrie protopopilor: „Aud că îl vor face (pe Aron) vicar apostolic; de va fi așa, nimenea dintre Domniile Voastre să nu-l accepte, nimenea să nu slujească cu el, ci să servească cu vicarul legitim, pe care-l va numi Domnul episcop”.

După ce-i mai îndeamnă să se

adune în sinod și să ceară să li se trimită episcopul lor, Inocențiu Micu, acasă, strigând că altfel «toți vom părăsi unirea», Alexandru Novac, care scria desigur inspirat de Inocențiu Micu, aduce pilda unui mitropolit unit rutean care a voit să se impună cu voia papei și a regelui, dar n'a putut, nefiind ales de cler. Apoi continuă: „Dacă ar căuta cineva în legile țării, va afla un articol care prevede ca clerul să-și aleagă sieși vlădică, făcându-se alegere legitimă; apoi, prin consimțământul tuturor, să fie trimis la rege pentru aprobare”.

Dar acestea erau pe vremea altorfel de oameni. Mai trezi-vor aceste cuvinte vre-un răsunit în inima celor de azi?

Pr. Petre Vintilescu: Preotul în fața chemării sale de păstor al sufletelor. Capitole de teologie pastorală indirectă. Tip. „Carageale”, București, [1934]. Vol. de 295 pp. Prețul?

Manualul acesta, al profesorului dela facultatea de teologie din București, are în vedere persoana preotului „în raport cu situațiile pe care i le creează chemarea preoției”.

Capitolele manualului formează o parte din cursul de Teologie pastorală, propusă de profesorul Pr. P. Vintilescu studenților săi din anul IV în prelegerile ținute în anul școlar 1933—1934.

O vastă literatură pastorală, publicată în limba germană și franceză, precum și lucrări de același fel apărute în limba engleză, ca și în cea română, sânt utilizate de autor cu simț critic și cu citații necesare, în prelegerile sale atât de luminoase și atrăgătoare.

Dacă studențimea se bucură mult de imprimarea acestui curs de teologie pastorală, nu încapă îndoială că însași preoțimea, recitându-l, îi va simți plăcerea și folosul.

Câteva puține linii, din cartea părintelui profesor, nu vor fi de prisos reținute și la acest loc:

Așa b. o. în capitolul despre vocația celui ce aspiră la treapta preoției, se spune: Înainte de oricare alte însușiri, necesare păstorului sufletesc, se cere o capacitate de natură mai subtilă. Este vorba de o anumită dispoziție interioară a candidatului, absolut necesară, care denotă vocația sa pentru sacerdoțiu. Vocația își are începutul într'un complex psihologic, în care intră o înclinație spre cele sfinte, dispoziții interioare ale candidatului, ilustrate în exterior printr'o viață virtuoză și vrednică de un viitor apostol. Un astfel de element, care pe d'asupra dă dovadă de „un suflet simplu, dar echilibrat”, trebuie îndemnat să se pregătească pen-

tru preoție. Semnele vocației se pot observa manifestându-se într'o formă naturală, și deci sinceră, încă în faza copilăriei, în sânul familiei. Părinții, cei dintâi, pot distinge în preferințele copiilor lor aptitudinile pentru sacerdoțiu. Un copil care își face regulat rugăciunile, concentrat și într'o atitudine mediativă, care iubește biserica și manifestă dorința fierbinte de a participa la serviciul divin și de a îndeplini mici servicii în această ocaziune, care reține cântări bisericesti și are o predicție serioasă în a reproduce melodiile imnelor bisericesti; care respectă poruncile bisericii și se arată pătruns de ele în purtarea lui; care se simte atras de persoanele bisericesti și le respectă, — un astfel de copil manifestă toate semnele vocației sacerdotale în sensul ei subiectiv. Dacă alte condiții, de integritate fizică și însușiri de inteligență, nu-i lipsesc, el trebuie îndrumat spre slujba Domnului... [pag. 69—71].

În capitolul: *Preot căsătorit, ori preot celibatar?* Problema se rezolvă „ușor și exact” cercetându-o în raport cu misiunea la care candidatul la preoție înțelege să se angajeze primind hirotonia. Dacă celibatul se acceptă cu titlul de consacrare absolută, ca un sacrificiu deplin, voit în virtutea unui impuls interior puternic și socotit necesar realizării unei virtuți ori a unei opere practice, care fără un astfel de preț n'ar fi posibilă, este de înțeles, de aprobat și de admirat. A impune însă celibatul devalma, ca o uniformă, înseamnă a-i răpi adevăratul caracter de virtute, care implică înaintea de toate libertate, devoție și vocație specială. Este o uniformă care nu va cădea bine pe toate structurile individuale și, deci, va stârni ridicolul și ipocrizia, inevitabile în astfel de situații... Negreșit, dacă nu putem subscrie pentru celibatul din oficiu, nu-l disprețuim totuși ca vocație. Mai mult, este de dorit, este necesar chiar ca în rândul păstorilor bisericii să se găsească doritori să intre și de acei cari se pot angaja la un celibat voluntar, curat și devotat, pentru a se dedica lucrărilor care cer o jertfă prea mare, căreia confrății săi căsătoriți nu i-ar putea face față, cel puțin cu urgența pe care ar reclama-o împrejurările parcurse într'un moment dat, de biserică. Dedicarea pentru știință și promovarea ei în serviciul bisericii, organizarea și administrarea unor opere practice de viață bisericască și pietate, împlinirea unei misiuni în societate pentru biserică etc. sânt, eată, atâtea motive și scopuri, în slujba cărora se pot pune vocațiile speciale ale viitorilor păstori, cari dintr'o pornire și sete inte-

* FOIȘOARA *

Comemorarea lui Nicolae Cristea

[6] de prot. **Emilian Cioran**
președintele Reuniunii
[Sfârșit]

În anul 1900, luând parte la sfințirea monumentului dela Presaca, fostul ministru de finanțe al Ungariei, Lukács a întrebat pe preotul din Zlatna, cine era protopopul cu care te plimbi? „E asesorul mitropolit N. Cristea dela Sibiu”. Iar ministrul a zis: „Imi pare foarte rău că nu m'am întâlnit cu el. Acesta e omul cel mai cuminte și mai de omenie în toată nația Dvoastră”.

În anul 1898, își împlini o adâncă datorință a sufletului său, făcând o călătorie în Vechiul Regat, a vizitat mai multe orașe, culegând impresii de oamenii și locuri. A luat contact cu toții bărbații de stat, expunându-le în amănunte și cu autoritate politica națională din Ardeal. El a spulberat multe din îndoelile marilor bărbați de stat din Vechiul Regat. La Brăila, ministru Stolojan făcându-i cunoștința, la masa comună, îi adresă în fața tuturor, întreba-

rea: «Părinte, Dta ai fost la închisoare pentru memorand?»

La răspunsul său afirmativ, ministrul Stolojan, în aplauzele însuflețite al mulțimei, se înclină în fața lui Cristea și-i sărută mâna. Era un sincer omagiu adus luptătorului, care reprezenta Ardealul robit.

Deopotrivă omul și luptătorul a fost de o rară modestie, nu și-a făcut reclamă ca alții nici în toiul luptelor, nici ulterior. Alții, cu mai multă reclamă și cu altă fire, au beneficiat și atunci, urmașii lor beneficiază și după moarte. E semnificativ din cale afară întrelăsarea celor în drept, și nu e locul aici să o analizez eu, afirm doar atât, că dintre cei cari supraviețuiesc vremile de luptă ale trecutului — singură venerabila Dna Cristea, tovarășa la puține bucurii și la multe suferințe, nu este împărțită de o pensie viageră care se dă cu atâta generozitate în dreapta și în stânga... tocmai de beneficiarii de pe urma acestor luptători!..

Revin la anii din urmă ai vieții sale. Spuneam că la anul 1897, obosit, cu durere se desparte de Reuniune, rămânând numai președinte de onoare. Poate de multeori, ca și în luptele politice și în alte domenii de manifestare, a fost răsplătit cu ingratitudine, având chiar și pagube materiale pentru binele obștesc și pentru binele săvârșit față de unele persoane, încât

către sfârșitul vieții a putut spune: „De mult nu mai întâlnesc decât dușmăni, intrigi și calomnii. Lucruri de valoare fără liniște sufletească — nu se pot”.

„Niciodată — zice un împărat — mărirea celor glorioși nu dispăre odată cu moartea, virtuțile nu se sfârșesc odată cu trecerea lor în veșnicie, ci mai mult crește părerea cea bună despre cei virtuozii după moartea lor, pentru că orice invidie față de cei răposați — dispăre”.

Amintesc la acest loc un moment interesant din viața meseriașilor dela început. Ca rezultat al educației și a trezirii sentimentului național prin Reuniune, s'a sistat în mare măsură obiceiul din trecut de-a se căsători meseriașii români cu străine. —

Reuniunea meseriașilor după trecerea din viață a președintelui de onoare, întâmplată la 1902, a pus bază unui „fond N. Cristea” cu scopul de a se ridica monumente bărbaților binemerițați ai Reuniunii. În fiecare an la Florii se săvârșește un parastas pentru președinții și binefăcătorii de totdeauna; astfel s'a statornicit un cult al oamenilor aleși, iar în salele Reuniunii tablouri de tot felul eternizează și ține viu pentru cei de mâne trecutul cu oameni și fapte pilduitoare.

Să nu ne seducă libertatea de astăzi, nici să nu ne amăgim în zilele cu soare,

căci pot veni și vremuri cu ceață, cu neurgă.

În anul 1918 în zilele de mărire în Sibiu singură Reuniunea meseriașilor era cu cor și membri încheagați de a primi pe diferite personalități din Vechiul Regat și din străinătate; un act de pietate pentru cel trecut în veșnicie, un moment de zidire sufletească.

Comemorațiile nu învie morții, dar să fie un prilej, un popas de reculegere de-a desprinde și culege învățături din pilda, activitatea oamenilor aleși și binemerițați pentru Reuniunea noastră, pentru neamul nostru.

E încă mult de lucru. Să fie oare generația de astăzi mai prejos decât cea de ieri? Să fi dispărut oare simțul de solidaritate, de jertfă de unire, dragostea față de această instituțiune, cea mai veche din cuprinsul țării românești? Cât ne vom prețui noi înșine pe noi și instituțiile de lumină și cultură care ne ocrotesc, — atâta prestigiu și valoare va avea clasa de mijloc în lupta de afirmare și de înaintare, care niciodată și la nici o clasă socială nu încetează.

Noi ne-am plinit în cadre modeste o datorie de recunoștință față de tot binele ce l-a săvârșit, în cei 30 de ani, fostul președinte N. Cristea, față de clasa de mijloc, față de Reuniunea meseriașilor prin un pa-

rioară profundă se simt atrași către astfel de meniri. De alt cum, biserica ortodoxă de răsărit stă în această privință pe temeiul regulilor dela început de a lăsa căsătoria și celibatul pe seama vocației și a libertății candidatului la preoție [pag. 187, 192, 194, 196].

Deși paginile acestei cărți au în vedere cu preferință pe ceice se pregătesc pentru treapta preoției de enorie, ele merită să fie cetite și de alți mulți slujitori ai sfintei noastre biserici.

Dumineca Bolnavilor

Vindecarea Slăbănogului din Capernaum (Marcu 2, 1—12)

Mântuitorul nostru Isus Hristos poposia adeseori în Capernaum, oraș așezat lângă Marea Galileii. Acolo îl cunoștea lumea și alerga cu mic cu mare în jurul Lui. Venirea Mântuitorului în Capernaum de astă dată a rămas în amintirea creștinătății, pentru o întâmplare deosebită.

De data aceasta n'au năvălit la Mântuitorului numai cei sănătoși, copiii, femeile, bărbații, popor de rând și farisei, ci și un bolnav, care era slăbănog și zăcea în pat. Casnicii slăbănogului, rudele și cunoscuții, cuprinși de milă față de cel bolnav, s'au scotit să-l aducă înaintea Mântuitorului. Dar casa și curtea și strada erau tixite de lume. Ceice aduceau cu patul pe slăbănog și-au făcut drum printre mulțime, dar ajungând la casă, unde se găsea Isus, n'au putut înainta cu bolnavul lor.

Credința însă iscodește căi și mijloace pe care omul nici nu le bănuiește. Bolnavul dorea să ajungă la Isus și ca să-i îndeplinească dorința, au descoperit casa și l-au coborât înaintea lui Isus.

Bolnavul simțea că Hristos nu-l va lăsa nemângăiat. Isus când l-a văzut, a rostit cuvintele: „Fiule, iartă-ți-se ție păcatele tale” (Marcu 2, 5). La auzul acestor cuvinte, unii din fariseii cari erau de față, au început să murmure și se gândeau în cugetul lor: „Cum poate acesta să ierte păcatele cuiva, căci numai unul Dumnezeu are putere să ierte păcatele oamenilor!”

Dar Mântuitorul, care cunoștea gândurile lor, a spus cu glas răspicat: „Ce este mai lesne a zice slăbănogului iartă-ți-se ție păcatele tale, ori ia patul tău și umblă?” Dar, ca să vă încredințați că Fiul omului are putere pe pământ să ierte păcatele, a zis slăbănogului: „Ia-ți patul tău și umblă! Și îndată s'a sculat slăbănogul și luându-și patul s'a dus la casa sa” (Mat. 9, 6—8). Lumea s'a mirat de ceea ce a văzut acolo.

Păcatul este boala sufletului. Și un suflet bolnav dărâmă și trupul cel mai puternic.

Boalele de care suferim, nu se vindecă numai cu doftorii, ci și cu rugăciunea și cu mângăierile sfintelor taine a mărturisirii, a cuminecării și a sfântului maslu.

Credința e leac vindecător și întăritor, credința aduce liniște și răbdare în sufletul bolnavului, ca să înfrunte durerile trușești. Mulți bolnavi după ce s'au mărturisit și cuminecat, după ce li s'a

slujit sfântul maslu, simt ușurare și primesc puteri proaspete de reînălțare.

Din sfânta Evanghelie de azi vedem mai întâi, că minunile pe cari le-a săvârșit Mântuitorul, sânt dovezile dumne-neirii Lui. Mai învățăm că nici un om oare aleargă cu credință la Hristos nu se întoarce nemângăiat. Scăparea păcătoșilor este Hristos.

Știe însă păcătosul că scăparea lui este Hristos? Aleargă el la Doftorul sufletelor și al trupurilor? Aleargă la Hristos cum a alergat slăbănogul din evanghelia de azi, sau ca Iair pentru fiica lui (Luca 8, 40—56), sau ca Hananeana pentru fiica ei (Mat. 15, 21—28), sau ca sutașul pentru sluga lui? (Luca 7, 1—10).

Dar cei sănătoși, cei credincioși, arată ei răvna celor patru inși din Evanghelia să ducă la Hristos pe cel păcătos? O, de-ar avea toți credincioșii tăria dragostii de a aduce și azi la Hristos, la Biserica Lui, pe bolnavii de păcate, de a mântui sufletele prinse în mrejele pierzării, în mrejele păcatului.

Calea care duce la Hristos, e îngrădită de piedeci, pe care ni le așează în drum lumea și răuvoitorul diavol. Să oblim calea și să înlăturăm piedecile. Să deschidem larg porțile inimilor noastre de a înțelege durerea celor pierduți cari au lipsă de ajutorul Domnului. Sufletele încătușate, deslegați-le prin puterea rugăciunii. Sufletele, strivite de păcate, alinați-le prin faptele de milostenie. Dar mai ales prin pocăință, prin rugă, și prin darul sfintelor taine, de care avem lipsă și în acest post.

Pr. Mihail Neagu.

Mai afund pe drumul rătăcirii

Cu toate avertismentele frățești ce le primește din toate părțile, părintele Iosif Trifa continuă să rivalizeze cu Biserica în a chema în jurul său pe credincioși. Criticând acțiunea dusă de preoții Bisericii prin delegație dela ierarhia canonic instituită, păr. Trifa strigă prin „Isus Biruitorul” că la el este adevărata mântuire, la el este Isus, la el este Canaanul, iar în Biserica este Egiptul. Dintr'o pornire de lăcomie și mândrie, dânsul se încapăținează în voința de-a desbina pe credincioși în două părți.

Și nu se dă înapoi dela nici un mijloc capabil să-l ajute în acțiunea sa profund condamnată. După ce și-a făcut o propagandă asurzitoare prezentându-se ca martir, inundat de lacrimi, acum recurge și la inventarea de viziuni minunate.

Intr'un număr recent al foii d-sale, nu se știește să vorbească pe larg de o pretență arătare a Domnului care l-ar fi îndemnat să meargă înainte în acțiunea de-a rupe pe credincioși dela Biserica.

„Oare s'a împărțit Domnul?” întrebăm și noi cu Pavel. Oare a început Domnul să lupte cu sine însuși? Sau nu mai e Domnul în Biserica? S'a dat pe partea păr. Trifa? Să nu fie! Totdeauna sfinții și marii martiri cari au avut viziuni, au primit dela cel ce se arăta și porunca să lupte cât mai mult pentru mărirea Bisericii și împotriva celor ce căutau să rupă pe credincioși dela sânul ei.

niște și de mântuire în rezolvarea oricărei probleme.

Iar în ce mă privește personal, ca urmaș în conducerea Reuniunii după acești oameni aleși, binemeritați ai Reuniunii cărorora nu sunt vrednic să le desleg cureaua încălțămintelor lor, Vă aduc înainte în această zi festivă de comemorare inscripția de pe ușa intrării la biserica curții de Argeș:

„Eu duc pe celce plânge la rai de mângăere, Pe orb către lumina cerească l'aduc eu, Voi ce intrați aici, goniiți orice durere Și orice disperare lăsați pe pragul meu”.

Iubiți meseriași, — Voi ceice intrați și susțineți Reuniunea, orice supărare, neînțelegeri de ordin personal aveți între voi, lăsați la pragul ei de intrare, ca să Vă puteți lumina și încălzi; ușile Reuniunii sunt deschise ca și ale bisericii, numai astfel vă veți putea ridica acolo unde dorim să fiți: zale de închegare în lanțul social al neamului românesc, — astfel va crește prestigiul fiecăruia și al tuturor, numai astfel uniți vă veți impune și veți fi prețuiți.

La împlinirea a 100 ani dela nașterea fondatorului N. Cristea, ne plecăm cu recunoștință în fața memoriei care în veci va fi binecuvântată.

„Arătarea” păr. Trifa sau e dela cel rău, sau e invenția unui om lipsit total de scrupule.

După ce a vândut „lacrimi” cu nemiluita, acum începe să scoată pe tarabă „vedenii”. Un om care n'a plâns niciodată degeaba — dacă a plâns —, cum plâng în ascuns și fără nici un folos material atâția oameni de pe lume, știe să transforme în marfă atracțioasă și cele mai sfinte lucruri. Cinismul a ajuns la culme.

Știri din bisericile ortodoxe

„Biserica greacă în persecuție”. Această e expresia pe care a găsit-o de potrivită Sf. Sinod al bisericii Eladei față de atitudinea condamnată pe care autoritatea politică a avut-o și o are față de problema vechiului calendar. Se știe că atunci când, înainte cu câțiva ani, biserica oficială a intréprins reforma calendaristică, statul, sub conducerea lui Venizelos, a promis tot sprijinul său pentru a duce la izbândă această chestiune atât de gingașă. Astăzi, dacă statul și biserica oficială folosesc noul calendar, poporul și o mulțime de preoți țin încă tot vechea rânduială a sărbătorilor. Și atât de acută a devenit problema aceasta de o vreme încoace, încât Sf. Sinod promisese la un moment să hirotonească preoti cari apoi să țină sărbătorile după ritul vechi, lucru pe care autoritatea bisericească nu l-a făcut sigur.

Dar statul, prin deputații lui speculează azi această situație cumpărând voturile „stiliștilor” și promițându-le tot felul de ajutoare materiale. Le promit, și le dau, biserică; îi susțin printr'o presă a lor proprie prin deputați stiliști destul de numeroși. Există chiar la Atena o puternică societate a stiliștilor, cu ședințe și membri numeroși. Incât ziariele spun cu tot dreptul că „Biserica ortodoxă grecească a ajuns la un greu impas cu problema stiliștilor” [Εστία, 17. II].

„Politica pasională și criminală pe care o duc guvernele de azi a făcut problema stiliștilor aproape nerezolvabilă, căci cu nădejdea că repede va uita opinia publică o mică incorectitudine, cu dorința de a nu se supăra bunii votanți stiliști pe simpaticii politicieni, cu teama instintivă în fața oricărei hotărâri energice și bărbătești, guvernul a lăsat nestingherită activitatea stiliștilor, a lăsat atmosferă să se clarifice dela sine și azi, după ce îi chiar încurajează, problema a ajuns într'o fază tragică” [Εστία, 17. II]. „Căci problema stiliștilor nu-i o problemă numai a guvernului, ci una care neglijată în chipul acesta duce la o adevărată shismă, la o conturbare a rânduielii publice și la o slăbire a frontului sufletesc național, așa bine atrăgea atenția acum un an și mai bine însuș patriarhul Constantinopolei. Și iată că guvernul și politicienii lui dau ocazie stiliștilor să batjocorească chiar biserica (vezi și Έλευθερον βήμα, 18. II).

Incât expresia Sf. Sinod că Biserica greacă e în persecuție chiar dacă e puțin exagerată, denotă o grea stare de lucruri.

T. Bodogae

C. preoți să stea în fruntea mișcării

Oastea Domnului

A apărut în Editura Comisiunii administrative a Tipografiei și
Librăriei arhidiecezane

Istoria bisericii românești din Transilvania de ȘTEFAN METEȘ

Vol. I

Prețul: broșat 280 Lei, legat 330 lei. Se poate procura dela

Librăria Arhidiecezană, Sibiu
Strada Mitropoliei 45

INFORMAȚIUNI

† Dr. Gheorghe Baiulescu medic în Brașov, fiu al regretatului protopop Bartolomei Baiulescu și fost întâiul primar român al Brașovului, apoi prefect și inspector general, s'a stâns din viață ajuns la vârsta de 80 de ani, închinați binelui neamului și țării desrobite. Venerabilul octogenar, apreciat doctor și mult respectat în cercurile intelectuale ardelenesti, a fost înmormântat în 18 Martie 1935 în cimitirul din Groaverii Brașovului. Veșnică să-i fie pomenirea!

Dela oficiul tel. post. Sibiu. Conform ordinului Direcțiunii generale a poștelor, Nr. 66.588 din 14 Martie 1935, localitatea și strada de destinație a corespondenței poștei de scrisori, va fi scrisă numai în limba oficială a țării românești, — contrar nu se vor primi pentru expediere.

Din Cernăuți. Domnii jos notați sânt rugați binevoitor să-și comunice adresele — Cercului studenților teologi ardeleni «Andrei Șaguna», Reședință, Cernăuți: Marcu T. Grigorie, Jula Octavian, Deheleanu Petru, Nistor Sorin, Pop Ioan și Onițiu Nicolae.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, 24 Martie 1935, va predica părintele protopop I. Dâncilă; ear Luni 25 Martie (Bunavestire) părintele protopop E. Cioran.

Festivalul religios din Dumineca Ortodoxiei, organizat în sala prefecturii județene din partea Societății femeilor ortodoxe române și a „F. O. R.” — Sibiu, a întrunit un public neobișnuit de numeros. La acest solemn prilej a conferențiat P. C. Sa prot. Tr. Scorobeș, consilier arhiepiscopos, deslășurând problema Renașterii sufletesti.

În stările critice de astăzi, care cer o grabnică însănătoșire morală și spirituală, cuvintele înțelepte și cuprinzătoare de creștinești adevăruri, rostite de Prea Cucernicia Sa, au produs mulțumire celor mai în vârstă și au dat îndrumări pedagogice tinerimii, pentru a stăru în cultivarea virtuților și în credință în Dumnezeu.

Festivalul care a fost onorat de prezența I. P. S. Sale a Mitropolitului Nicolae a P. S. Sale Arhierului vicar Vasile, și a altor fruntași din localitate, a fost deschis și încheiat cu frumoase coruri religioase, executate de coriștii Academiei noastre teologice, dirijați de studentul Florea. Înainte de încheiere a vorbit dna Eugenia Tordășianu, prezidenta societății fem. ort. secția Sibiu, și a distribuit premiile pentru cele mai bune lucrări dela concursul dat la religie de elevete liceului sibian de fete „Domnița Ileana”.

Publicare de licitație minuendă.

Consiliul parohial din Aciliu în baza ord. cons. Nr. 843—1935 Exp. dă în licitație publică cu oferte închise lucrările de construcție în roș a zidirii bisericii noi.

Valoarea lucrărilor după deviz.

Condițiunile de licitație, planul și devizul noii biserici se pot vedea la oficiul parohial din Aciliu.

Licitația se va ținea în prezența consiliului parohial la 7 Aprilie 1935 la ora 3 d. m. în sala școlii din Aciliu, având fiecare oferent a depune un vadiu de 5%, în numerar sau în efecte de stat după cursul pieței, dela prețul din deviz.

Toate materialele și salahori îi dă parohia.

Consiliul parohial din Aciliu